

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогіка і психологія вищої школи

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Спеціалізація В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Освітня програма Філологія. Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська
Обсяг дисципліни 4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни ОЗП.04
Мова навчання українська
Статус дисципліни обов'язкова (цикл дисциплін загальної підготовки)
Факультет здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
Кафедра психології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента				
			Європейські кредити	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	1	1	4	120	32	16		16		88			+	
Заочна	1	1	4	120	12	8		4		108			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» за спеціальністю «В11 Філологія (за спеціалізаціями)»

Робочу програму склали _____ канд. пед. наук, доцент Оксана ВАРГАТА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 28 серпня 2025 р. № 1. Зав. кафедри _____ Таїсія КОМАР

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС _____ Свєген ПАВЛЮК

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Педагогіка і психологія вищої школи» є обов'язковою і належить до циклу дисциплін загальної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, очної (денної) за та заочної форм здобуття вищої освіти за освітньою програмою «Філологія. Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – польська» в межах спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – ОФП.04 Методика викладання польської мови і літератури в закладах вищої освіти, ОФП.05 Педагогічна практика у закладах вищої освіти, ОФП.07 Переддипломна практика.

Відповідно до освітньо-професійної програми дисципліна має забезпечити: **компетентності:**

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК 02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

УК 01. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері освіти, педагогіки.

УК 02. Здатність планувати і проводити навчальні заняття (зокрема з польської мови і літератури), з урахуванням різноманітності, індивідуальних особливостей студентів.

УК 04. Здатність керувати дослідницькою/творчою роботою здобувачів ВО (бакалаврський, магістерський рівні).

програмні результати навчання:

ПРН 01. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 18. Аналізувати та розв'язувати актуальні освітні виклики.

ПРН 19. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти; адаптувати освітній процес до потреб здобувачів.

ПРН 21. Розробляти індивідуальні дослідницькі/творчі завдання для здобувачів вищої освіти з урахуванням їхнього рівня (бакалаврський, магістерський) та інтересів у межах філологічних дисциплін; супроводжувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти; оцінювати якість та оригінальність дослідницьких/творчих робіт здобувачів.

Мета дисципліни – узагальнити й поглибити знання магістрантів із педагогіки і психології вищої школи.

Предмет дисципліни – формування фахової компетентності та набуття практичних навиків до викладацької діяльності, проектування, оптимізація й оцінювання якості освітнього процесу в умовах модернізації системи вищої освіти.

Завдання дисципліни є формування системи знань про педагогіку та психологію у вищій школі; розкриття психолого-дидактичних принципів навчання у вищій школі, формування практичних навиків викладацької діяльності та оволодіння інноваційними технологіями навчання та технологіями «soft skills» враховуючи психологію особистості викладача вищої школи; ознайомлення з психологічною природою стресів та психологічними особливостями професійного іміджу викладача вищої школи.

Результати навчання. Магістрант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен уміти: *визначати* мету, завдання та концептуальні засади педагогіки і психології вищої школи; *характеризувати* психолого-педагогічні особливості принципів навчання у вищій школі та *володіти* методикою їх застосування; *конкретизувати* технології «soft skills» у вищій школі для формування соціально-психологічної компетентності майбутнього фахівця; *впроваджувати* інноваційні технології навчання у вищій школі для ефективного здійснення викладацької діяльності; *застосовувати* прийоми психопрофілактики професійного вигорання педагогів; *використовувати* психотехніки формування професійного іміджу та самопрезентації викладача вищої школи.

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денну форму			Заочну форму		
	лекції	практичні заняття	СРЗ	лекції	практичні заняття	СРЗ
Тема 1. Загальні засади педагогіки вищої школи	2	2	11	2	2	14
Тема 2. Психолого-педагогічні особливості принципів навчання у вищій школі	2	2	11			14
Тема 3. Технології «soft skills» у вищій школі	2	2	11	2		14
Тема 4. Інноваційні технології навчання у вищій школі	2	2	11			14
Тема 5. Загальні засади психології вищої школи	2	2	11	2	2	14
Тема 6. Психологія стресу у педагогічній діяльності	2	2	11			14
Тема 7. Психологічні особливості професійного вигорання педагогів	2	2	11	2		12
Тема 8. Психологічні особливості професійного іміджу викладача вищої школи	2	2	11			12
Разом за семестр:	16	16	88	8	4	108

Примітка: СРЗ – самостійна робота здобувача; по чисельнику –16, по знаменнику – 16

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу для здобувачів денної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Загальні засади педагогіки вищої школи Педагогіка вищої школи: об'єкт та предмет. Мета, завдання та функції педагогіки вищої школи. Основні категорії педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Література: [2] с. 40-44; [3] с. 6-18; [4] с. 29-39	2
2	Психолого-педагогічні особливості принципів навчання у вищій школі Принцип цілеспрямованості і науковості навчання у вищій школі. Принцип доступності навчання. Принцип гуманізації навчання. Принцип єдності освітніх, розвивальних і виховних функцій навчання. Принцип забезпечення органічної єдності теоретичної і практичної підготовки фахівців вищої кваліфікації. Принцип активності і творчої самостійності здобувачів. Принцип систематичності і послідовності у процесі навчальної діяльності викладача і самостійної роботи здобувача. Принцип поєднання конкретного і абстрактного у навчальному процесі вищої школи. Принцип міцності знань, вмінь і навичок, розвитку розумових сил здобувачів. Література: [1] с. 101-123; [2] с. 74-95; [3] с. 21-30; [4] с. 80-86; [5] с.27-45	2

3	Інноваційні технології навчання у вищій школі Особистісно-орієнтована технологія навчання у вищій школі. Технологія розвивального навчання у вищій школі. Здоров'язберігаючі технології. Технологія проблемного навчання у вищій школі. Ігрові технології навчання у вищі. Технологія проектного навчання. Технологія case-study. Література: [2] с. 231-266; [3] с. 39-43; [4] с.101-108; [5] с.45-60	2
4	Технології «soft skills» у вищій школі Сучасні освітні моделі до визначення сутності поняття «soft skills». Соціально-психологічні особливості «soft skills». Різні типи і класифікації «soft skills». Структурні компоненти «soft skills». Комунікативна компетентність. Емоційна компетентність. Креативна компетентність. Лідерська компетентність. Командна робота. Часова компетентність. Література: [1] с. 48-50; с.77-78; с. 96-98; с. 121-123; с. 177-179; [4] с.87-91	2
5	Загальні засади психології вищої школи Психологія вищої школи як новий напрям психологічних досліджень і навчальна дисципліна. Предмет, завдання психології вищої школи. Основні категорії психології вищої школи. Методологія психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими науками. Література: [1] с. 8-31; [3] с. 80-84; с.103-115; [4] с. 40-49	2
6	Психологія професійного стресу у педагогічній діяльності Наукові підходи до сутності поняття професійного стресу. Психологічні концепції професійного стресу. Основні ознаки та види стресів. Стресогенність в педагогічній діяльності. Психологічні чинники професійного стресу. Профілактика та подолання професійного стресу. Література: [1] с. 26-30; [3] с. 139-145	2
7	Психологічні особливості професійного вигорання педагогів Проблема професійного вигорання педагогів в психології. Стадії професійного вигорання педагогів. Психологічні чинники професійного вигорання педагогів. Специфічні особливості професійного вигорання педагогів. Профілактика та подолання професійного вигорання педагогів. Література: [1] с. 235-237; [3] с. 146-151	2
8	Психологічні особливості професійного іміджу викладача вищої школи Психологічні підходи до сутності поняття «професійний імідж». Типи та функції іміджу. Психологічна структура професійного іміджу. Імідж та авторитет викладача. Технологія іміджмейкінгу формування професійного іміджу викладача вищої школи. Література: [1] с. 177 -179; [3] с. 123-128; [4] с. 60-67; [5] с. 218-222	2
Разом:		16

4.1. Перелік оглядових лекцій для здобувачів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1-2	Загальні засади педагогіки вищої школи. Психолого-педагогічні особливості принципів навчання у вищій школі. Літ.: [1] с. 48-50; с.77-98; с. 101-179; [2] с. 8-95; с. 231-283; [3] с. 6-43; [4] с. 29-39; с. 80-91; с.101-115; [5] с. 5-26; с.27-45; с.45-98; с. 27-103	2

3-4	Інноваційні технології навчання у вищій школі. Технології «soft skills» у вищій школі. Літ.: [1] с. 48-50; с.77-98; с. 101-179; [2] с. 8-95; с. 231-283; [3] с. 6-43; [4] с. 29-39; с. 80-91; с.101-115; [5] с. 5-26; с.27-45; с.45-98; с. 27-103	2
5-6	Загальні засади психології вищої школи. Психологія професійного стресу у педагогічній діяльності. Літ.: [1] с. 8-31; с. 33-51; с. 207-237; [3] с. 80-84; с.103-115; с. 120-128; с. 135-146; [4] с. 40-49; с. 49-56; с. 50-56; с. 58-60; [5] с. 188-211	2
7-8	Психологічні особливості професійного вигорання педагогів. Психологічні особливості професійного іміджу викладача вищої школи Літ.: [1] с. 26-30; с. 153-179; с. 235-237; [3] с. 123-128; с. 135-146; с. 139-145; с. 146-151; [4] с. 63-70; с. 60-67; [5] с. 188-218; с. 218-222	2
Разом:		8

4.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для здобувачів денної форми навчання

Номер заняття	Перелік тем практичних занять	Кількість годин
1	Розвиток вищої школи в Україні на сучасному етапі Література: [2] с. 8-38; с. 40-44; [3] с. 6-18; [4] с. 29-39; [5] с. 5-26	2
2	Технологія застосування психолого-педагогічних принципів навчання у вищій школі Література: [1] с. 101-123; [2] с. 8-38; с. 44-73; [3] с. 6-18; с. 21-30; [4] с. 29-39; с. 80-86; [5] с. 5-26; с.27-103	2
3	Технологія впровадження інноваційних методів та форм навчання у вищій школі Література: [2] с. 231-266; [3] с. 39-43; [4] с.101-108; [5] с.45-98	2
4	Технологія розвитку «soft skills» засобами інтерактивних технологій у вищій школі Література: [1] с.48-50; с.77-78; с. 96-98; с.121-123; с. 177-179; [2] с. 267-283; [3] с. 39-43; [4] с.87-115	2
5	Технологія психологічного супроводу професійного становлення майбутнього викладача вищої школи Література: [1] с. 207-237; [3] с. 120-128; с. 135-146; [4] с. 49-56; с. 58-60; [5] с. 188-211	2
6	Психопрофілактика професійного стресу педагогів Література: [1] с. 26-30; с. 235-237; [3] с. 139-151; с. 146-151	2
7	Психопрофілактика професійного вигорання педагогів Література: [1] с. 26-30; с. 235-237; [3] с. 139-151; с. 146-151	2
8	Психотехніки формування професійного іміджу та самопрезентації викладача вищої школи Література: [1] с. 177 -179; [3] с. 123-128; [4] с. 60-67; [5] с. 218-222	2
Разом:		16

Примітка: СРЗ – самостійна робота здобувача; по чисельнику –16, по знаменнику – 16

Перелік практичних занять для здобувачів заочної форми навчання

Номер заняття	Перелік тем практичних занять	Кількість годин
1	Технологія застосування психолого-педагогічних принципів навчання та інноваційних методів навчання у вищій школі Література: [1] с. 101-123; [2] с. 8-38; с. 44-73; с. 231-266; [3] с. 6-18; с. 21-30; 39-43; [4] с. 29-39; с. 80-86; с.101-108; [5] с. 5-26; с. 27-103	2
2	Психопрофілактика професійного стресу та професійного вигорання педагогів Література: [1] с. 26-30; с. 235-237; [3] с. 139-151; с. 146-151	2
	Разом:	4

4.3 Зміст самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота здобувачів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні лекційного матеріалу (робота з конспектом лекцій, підручниками та посібниками, електронними ресурсами модульного середовища для навчання), підготовці до практичних занять, підготовці до тестування, виконанні індивідуального завдання (підготовка реферату та презентації відповідно до обраної теми).

Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними реко-мендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановчої сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка кафедри у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, варіанти контрольних робіт та необхідні матеріали з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 1. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 1	14
2	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 2. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 2	14
3	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 3. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 3	14
4	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 4. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 4	14
5	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 5. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 5	14
6	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 6. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 6	14
7	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 7	12
8	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 8. Підготовка до виконання і захисту індивідуального творчого завдання № 8	12
	Разом:	88

Орієнтовна тематика індивідуального творчого завдання для самостійної роботи здобувачів

Зміст, тематика та методика виконання індивідуальних творчих завдань здобувачів денної форми навчання представлені в методичних вказівках до вивчення дисципліни.

Тематика індивідуального творчого завдання (тема за вибором здобувача):

1. Підготувати опорний конспект інформаційної (тематичної) лекції.
2. Підготувати опорний конспект проблемної лекції.
3. Підготувати опорний конспект лекції-візуалізації.
4. Підготувати опорний конспект відеолекції.
5. Підготувати опорний конспект лекції-дискусії.
6. Підготувати опорний конспект лекції-консультації.
7. Підготувати опорний конспект лекції-бесіди.
8. Підготувати опорний конспект бінарної лекції.
9. Підготувати опорний конспект лекції-дискусії.
10. Підготувати опорний конспект лекції із заздалегідь запланованими помилками.
11. Підготувати опорний конспект лекції-конференції.
12. Підготувати опорний конспект лекції-прес-конференції.
13. Підготувати опорний конспект міні-лекції.
14. Підготувати опорний-конспект семінарського заняття.
15. Підготувати опорний-конспект семінару-бесіди.
16. Підготувати опорний-конспект семінару-повіді.
17. Підготувати опорний-конспект проблемного семінару.
18. Підготувати опорний-конспект семінару-дискусії.
19. Підготувати опорний-конспект семінару-конференції.
20. Підготувати опорний-конспект семінару-«круглий стіл».
21. Підготувати опорний-конспект семінару-«мозковий штурм».
22. Підготувати опорний-конспект семінару-тренінгу.
23. Підготувати опорний-конспект семінару- ділової гри.
24. Підготувати опорний-конспект семінару-колоквіуму.
25. Підготувати опорний-конспект семінару-практикуму.

5. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема таких як: інформаційна лекція, проблемна лекція, лекція-візуалізація, бінарна лекція, лекція-бесіда; практичні та семінарські заняття (семінар-бесіда; семінар-тренінг, проблемний семінар); інноваційні технології навчання: особистісно-орієнтована технологія навчання, розвивальна технологія навчання, ігрові технології навчання, технологія проблемного навчання та методи інтерактивного навчання: бесіди, дискусії, педагогічні задачі та ситуації, мозковий штурм (брейнстормінг), метод кейсів, метод «ажурної пилки», дидактичні ігри; самостійна робота (виконання індивідуальних творчих завдань).

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою та графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестування (у системі Модульного середовища для навчання);
- оцінювання результатів виконання і захисту індивідуального завдання;
- усне опитування;
- оцінювання результатів виконання практичних робіт;
- оцінювання контрольних робіт (відповідно до графіка проведення лабораторно-екзаменаційних сесій для студентів заочної форми).

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

7. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, виконання практичних завдань; активна участь у дискусіях, якість виконання практичних робіт, виконанні індивідуального завдання.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його захистом у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Залежно від важливості окремих видів навчальної роботи, і їх ролі у формуванні компетентностей і результатів навчання, визначених освітньою програмою, розробники Робочої програми присвоюють кожному виду навчальної роботи (структурній одиниці) з дисципліни певну кількість балів. При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із встановлених Робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця навчальної роботи може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності *не допускаються*.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) рекомендується використовувати наведені нижче узагальнені критерії:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Залік виставляється, якщо здобувач вищої освіти досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою виставляється оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці «Співвідношення».

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів денної форми здобуття освіти у семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи			Самостійна робота	Разом
Третій семестр								Сума балів
Практичні роботи за розділами (всього 5 контрольних точок)				Тестовий контроль:			ІЗ	
1	2	3	4	Розділ 1-2	Розділ 3	Розділ 4		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
6-10	6-10	6-10	6-10	9-15	9-15	9-15	9-15	60-100**
24-40				27-45			9-15	

Примітка: *ІЗ – індивідуальне завдання;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

**Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання
здобувачів заочної форми здобуття освіти у семестрі**

Аудиторна робота			Контрольні заходи		Самостійна робота	Разом
Третій семестр						Сума балів
Практичні роботи (всього 3 контрольні точки)			Тестовий контроль:		ІЗ	
1	2	3	Розділ 1-2	Розділ 3-4		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)						60-100*
3-5	3-5	3-5	9-15	9-15	24-40	
9-15			18-30		24-40	
					9-15	

Пропущене заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з освітнього компонента)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компонента, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компонента та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – достатній рівень. Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з освітнього компонента
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – недостатній рівень. Низка запланованих результатів навчання з освітнього компонента відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Критерії оцінювання за видами робіт

Оцінювання тестових завдань

Тест для поточного контролю для кожного здобувача складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких має рівну вагу. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, становить 20 балів. На тестування відводиться 20 хвилин.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 9 до 15 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	0-11	12-13	13	14	15-16	17	18	19-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-69	70-74	75-84	85-89	90-94	95-100
Кількість отриманих балів	0	9	10	11	12	13	14	15

Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання передбачає написання реферату та розроблення презентації з обраної теми. Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за критеріями, що наведені в таблиці нижче.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

№ з/п	Критерії	Максимальна кількість балів
1.	Висвітлення актуальних і сучасних аспектів у змісті реферату та на слайдах презентації	3
2.	Логічність та послідовність структури реферату та подання матеріалів презентації	3
3.	Інформативність та достовірність інформації для висвітлення проблеми	3
4.	Адекватне використання різних способів акцентування у межах смислових блоків (колір, лінія, шрифт, просторове розташування) у презентації.	3
5.	Оригінальність та креативність	3
Загальна кількість балів		15

Оцінювання практичних робіт

Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з таких елементів: усне опитування студентів з теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при виконанні практичних завдань, якість і правильність виконання практичних завдань.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач використовує критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 10 балами, практичне завдання 20 балами, загальна максимальна сума балів становить 40. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Всього балів	24		40

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (24 балів) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням наведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ

1. Педагогіка вищої школи: предмет, завдання та функції.
2. Основні категорії педагогіки вищої школи.
3. Основні напрями реформування системи вищої освіти.
4. Основні принципи освіти в Україні.
5. Болонський процес. Мета та основні положення Болонської декларації.
6. Об'єкт, предмет та завдання дидактики вищої школи.
7. Основні поняття та категорії дидактики вищої школи.
8. Основні функції та компоненти освітнього процесу у вищій школі.
9. Структура, зміст та організація освітнього процесу у вищій школі.
10. Принципи дидактики вищої школи.
11. Особистісно-орієнтована технологія навчання.
12. Технологія розвивального навчання.
13. Здоров'язберігаючі технології.
14. Технологія проблемного навчання.
15. Ігрові технології навчання.
16. Технологія проектного навчання.
17. Технологія case-study.
18. Сутність інтерактивних технологій навчання у вищій школі.
19. Методи інтерактивного навчання, їх класифікація.
20. Форми організації інтерактивного навчання.
21. Структура та зміст інтерактивних технологій навчання у вищій школі.
22. Інтерактивні технології навчання у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін.
23. Сучасні освітні моделі до визначення сутності поняття «soft skills».
24. Соціально-психологічні особливості «soft skills».
25. Структурні компоненти «soft skills».
26. Психологія вищої школи як новий напрям психологічних досліджень.
27. Предмет, завдання психології вищої школи.
28. Основні категорії психології вищої школи.
29. Методологія психології вищої школи.
30. Зв'язок психології вищої школи з іншими науками.
31. Психологія дорослості як самостійна галузь психологічного знання.
32. Психологічна характеристика періоду ранньої дорослості.
33. Психологія середнього дорослого віку.
34. Психологія пізньої дорослості.
35. Самовизначення як основне новоутворення ранньої дорослості.
36. Професіоналізація особистості фахівця з вищою освітою.
37. Суб'єктність як умова самовизначення та професіоналізації особистості.
38. Суб'єктність як основа розвитку та самоактуалізації особистості.
39. Суперечливості та кризи студентського віку.
40. Типологічні особливості сучасних студентів.
41. Сутність професійної діяльності викладача вищої школи.
42. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача вищої школи.
43. Модель особистості та діяльності викладача вищої школи.
44. Психологія творчості та професійний саморозвиток викладача вищої школи.
45. Психологічні особливості професійних деформацій.
46. Психологія педагогічної комунікації як основа педагогічного процесу у вищій школі.
47. Педагогічне спілкування як форма педагогічної комунікації.
48. Психологічний аналіз педагогічної комунікації.
49. Протиріччя в педагогічній комунікації.
50. Діалогічна комунікація (спілкування) як умова ефективності педагогічного процесу.

51. Стиль спілкування та його вплив на психологічний клімат у групах.
52. Комунікативна компетентність викладача вищої школи.
53. Сутність та основні компоненти педагогічної майстерності.
54. Педагогічна творчість та творчий потенціал викладача вищої школи.
55. Психотехніка як складова педагогічної майстерності.
56. Психологічні концепції професійного стресу.
57. Стресогенність в педагогічній діяльності.
58. Проблема професійного вигорання педагогів в психології.
59. Стадії професійного вигорання педагогів.
60. Психотехніки формування професійного іміджу та самопрезентації.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені і видані:

1. Варгата О. В. Розробка курсу лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» / О. В. Варгата. Хмельницький: ХНУ, 2022. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=4383>
2. Варгата О. В. Педагогіка і психологія вищої школи : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 053 «Психологія» / уклад.: О. В. Варгата, Т. В. Комар. Хмельницький: ХНУ, 2021. 60 с.
3. Варгата О. В. Розробка курсу з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» для дистанційної форми навчання / О. В. Варгата. Хмельницький: ХНУ, 2021. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1472&lng=1

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Виноградова В. Є., Юрченко В. І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с.
2. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Кайдалова Л. Г. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
4. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с.
5. Федоренко О. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко, С. М. Бойко, М. О. Котелюх, П. Д. Червоний, О. В. Медведева; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

Додаткова:

6. Варгата О., Рига В., Особливості комунікативної культури педагогів закладів освіти: теоретичний аспект. Scientific Journal «Psychology Travelogs», 2024, Issue2. С. 26-36.
7. Варгата О., Дубицька І., Берегова Н. Психологічні особливості розвитку стресостійкості фахівців соціономічного профілю Scientific Journal «Psychology Travelogs», 2024, Issue 2. С. 207-216ю
8. Варгата О., Соловей В. Психологічні особливості сучасного іміджу фахівців соціономічної сфери. Scientific Journal «Psychology Travelogs», 2024, Issue 1. С. 248-257.

9. Варгата О. В., Комар Т. В., Хоптяна О.В. Стресостійкість як складова самозбереження психічного здоров'я фахівців соціономічного профілю. Науковий журнал «Психологічні травелогі», 2023. № 2. С. 62-72
10. Варгата О. В., Комар Т. В. Психологічні чинники стресостійкості фахівців соціономічного профілю. Науковий журнал «Психологічні травелогі». № 1 (4). 2023. С. 46-56.
11. Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Технологія case-study у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») : журнал. 2022. № 1(6). Київ, 2022. С. 86-97.
12. Варгата О.В. Психолого-педагогічний супровід розвитку інноваційного потенціалу педагогів закладів освіти // Управління науковими та освітніми проектами: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 24 січня – 6 березня 2022 року. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 41-45.
13. Варгата О. В., Комар Т. В. Технологія case-study щодо розвитку «soft skills» магістрів-психологів. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») : журнал. 2022. № 1(6). Київ, 2022. С. 184-194.
14. Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Інтерактивна технологія у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка») : журнал. 2022. № 2(4) 2022. С. 309-321.
15. Варгата О. В., Комар Т. В. Інноваційне мислення фахівців соціономічних професій: порівняльний аналіз. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка») : журнал. 2022. № 2(4) 2022. С. 333-345.
16. Варгата О.В., Комар Т.В. Сучасні освітні моделі до сутності поняття «soft skills»: концептуальний підхід // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тарту (Естонія), 07 лютого 2022 р. С. 228-232.
17. Варгата О.В., Комар Т.В. Соціально-психологічні особливості «soft skills» майбутніх психологів // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції, м. Вільнюс (Литва), 07 березня 2022 р. С.246-251.
18. Варгата О.В., Комар Т.В. Структурні компоненти «soft skills» фахівців соціономічних професій // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Бухарест (Румунія): ГО «ВАДНД», 07 травня 2022 р. С. 179-185
19. Варгата О.В., Кулешова О.В., Міхеєва Л.В. Теоретичний аналіз психологічної готовності фахівців соціономічного профілю до інноваційної професійної діяльності. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2021. № 13. С. 4–9.
20. Варгата О.В. Розвиток інноваційного мислення // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців : тези доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Хмельницький, 22 квітня 2021) / [ред. колегія: Є.М. Потапчук (голов. ред.), В.К. Гаврилькевич, Л.О. Подкоритова] ; М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т, Каф. психол. та педагог. [та ін.]. Хмельницький : Кафедра психології та педагогіки ХНУ, 2021. С. 11-12.
21. Варгата О.В. Емпіричне дослідження інноваційного потенціалу педагогів закладів освіти // Науковий журнал «Психологічні травелогі», 2021, N 1. С. 39-51.
22. Варгата О.В., Кулешова О.В., Міхеєва Л.В. Проблема психологічної готовності фахівців соціономічного профілю до інноваційної професійної діяльності в контексті психолого-педагогічного осмислення // Психологічні засади розвитку, психодіагностики та корекції особистості в системі неперервної освіти : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 жовтня 2020 р.). Вінниця : КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», 2020. 314 с

23. Варгата О. В. Психологічні особливості професійного вигорання педагогів // Психологічні засади розвитку, психодіагностики та корекції особистості в системі неперервної освіти : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 жовтня 2020 р.). Вінниця : КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», 2020. 314 с.
24. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
25. Прокопів Л. М. «Інноваційні освітні технології»: навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Режим доступу: <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=4383>
2. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/jzubrf>
3. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/kdzvdz>
4. Педагогіка вищої школи з педагогічною практикою : метод. рек. до самостійної роботи для аспірантів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/msdhmf>
5. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/cidlpi>
6. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» (для магістрів денної форми навчання) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/uxntlu>
7. Практичний курс: Психологія в освіті. Культура спілкування як фундаментальний інструмент якісної сучасної освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/seflhe>
8. Практичний курс: Психоемоційний самоконтроль педагога в стресових ситуаціях [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/apwczf>
9. Практичний курс: Психологічна компетентність педагога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/lmwkly>
10. Практичний курс: Педагогічна компетентність педагога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/gpwuxa>
11. Практичний курс: Емоційна компетентність вчителя в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/zazkdu>
12. Практичний курс: Розвиток емоційно-етичної компетентності педагога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/izdcau>
13. Практичний курс: Емоційне вигорання вчителя. Методи діагностики та корекції [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/edpfyd>
14. Практичний курс: Стресостійкість педагога в умовах війни [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surl.li/sycqbu>